

Μια γαλλική αποστολή του 1829

Εκθεση στην Καλαμάτα παρουσιάζει τον Μοριά όπως τον είδε ομάδα Γάλλων επιστημόνων

Της **ΓΙΩΤΑΣ ΣΥΚΚΑ**

Το θέμα είναι σύνθετο αλλά εξαιρετικά ενδιαφέρον. Και ακριβώς επειδή μαγνητίζει το κοινό, παρουσιάζεται πρωτότυπα και με τη βοήθεια της τεχνολογίας. Ποιος δεν θέλει να μάθει πώς είδε τον Μοριά μια ομάδα Γάλλων επιστημόνων όταν ήρθε στην Ελλάδα το 1829; Φιλέλληνες επιστήμονες που αποβιβάστηκαν στο Ναυαρίνο από τη γαλλική πολεμική φρεγάτα «Κυβέλη». Είκοσι ακαδημαϊκοί και αξιωματικοί του στρατού, γεωγράφοι, φυσιοδίφες, ελληνιστές, αρχιτέκτονες και ζωγράφοι και, μαζί, μια τοπογραφική διμοιρία 25 Γάλλων μηχανικών του στρατού. Η γαλλική επιστημονική αποστολή του Μοριά είχε στόχο να εξερευνήσει και να αποτυπώσει τον τόπο που λίγους μήνες πριν, τον Οκτώβριο 1828, είχε απελευθερωθεί από τα στρατεύματα του Ιμπραήμ, χάρη στη γαλλική στρατιωτική αποστολή υπό τον στρατηγό Maison.

Στο Μέγαρο Χορού της Καλαμάτας τα 25 πάνελ διπλής όψης ύψους δύο μέτρων καλύπτουν 50 θέματα από τον τομέα των φυσικών επιστημών, της χαρτογραφίας και της αρχαιολογίας. Μια πρωτότυπη φιλόστορφη διαδρομή σε ένα άγνωστο στο ευρύ κοινό, κομμάτι της νεοελληνικής ιστορίας. Ο επισκέπτης νιώθει να βυθίζεται στις σελίδες ενός γιγάντιου βιβλίου με τη χρονομηχανή να τον γυρίζει στο ρημαγμένο Μοριά του 1829, με τα ερειπωμένα χωριά, την πείνα, τις αρρώστιες και την καμένη ύπαιθρο.

Αρρώστησαν τότε, τα περισσότερα μέλη της αποστολής και αναγκάστηκαν να επιστρέψουν

Στο Μέγαρο Χορού της Καλαμάτας τα 25 πάνελ καλύπτουν 50 θέματα σχετικά με τις φυσικές επιστήμες, τη χαρτογραφία, την αρχαιολογία.

Η ομάδα αποτελούνταν από ακαδημαϊκούς, στρατιωτικούς, γεωγράφους, φυσιοδίφες, ελληνιστές, αρχιτέκτονες και ζωγράφους.

στη Γαλλία. Το τμήμα Αρχαιολογίας διαλύθηκε μετά την ασθένεια του υπευθύνου του. Εμειναν, όμως, μέλη των Φυσικών Επιστημών και της Αρχιτεκτονικής - Γλυπτικής, τα οποία εξερεύνησαν την Πελοπόννησο και έπειτα από λίγο τις Κυκλάδες και την Αττική.

Τα πορίσματα της αποστολής κυκλοφόρησαν διαδοχικά στο Παρίσι μέχρι το 1852. Το ευρύ

κοινό δεν γνωρίζει το έργο της γαλλικής αποστολής στον Μοριά. Κυκλοφόρησαν βέβαια πρόσφατα δύο συλλογικοί τόμοι που εξέδωσαν η ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε. και ο εκδοτικός οίκος Μέλισσα, όμως η έκθεση «Στους δρόμους του Μοριά: Η Γαλλική Επιστημονική Αποστολή του 1829», που πραγματοποιείται με την πρωτοβουλία τους, είναι ένα διαφορετικό αφήγημα. Τον σχεδιασμό και την εκπόνησή της ανέλαβε το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών.

«Το εύρημά της είναι η αφήγηση κι αυτή ανήκει στον Γιώργο Τόλια, ο οποίος δεν έγραψε ο ίδιος πληροφορίες αλιεύοντας από τις εκδόσεις των Γάλλων, αλλά έβαλε αυτούσια κομμάτια από τα δικά τους αφηγήματα. Κι αυτό θέλγει το κοινό που δια-

βάζει αυτούσια αυτά που έγραψαν ειδικοί επιστήμονες», λέει στην «Κ» η αρχαιολόγος δρ Μιμικά Γιαννοπούλου, υπεύθυνη για τη μουσειογραφική επιμέλεια. Εκείνη και ο Στέλιος Λιβανός σκέφθηκαν τον πρωτότυπο κυματισμό των πάνελ με τον οποίο εντυπωσιάζεται ο επισκέπτης. «Σηματοδοτεί το ταξίδι των επιστημόνων τότε, που σάρωσαν την Πελοπόννησο, συλλέγοντας στοιχεία σχετικά με τη δημογραφία, τους φυσικούς πόρους, τις υποδομές, τη φύση, τις αρχαιοτήτες, καταγράφοντας τα πάντα. Εχει ενδιαφέρον να δει κανείς μέσα από τα μάτια των Γάλλων της εποχής πώς αποτύπωσαν τους τόπους που επισκέπτονταν. Υπάρχει, όμως, και μια προβολή που παρουσιάζει πώς φτάσαμε στην Ελληνική

Επανάσταση και παράλληλα τινόνταν την ίδια εποχή στην υπόλοιπη Ευρώπη».

Η ομάδα των Γάλλων δεν είδε την Ελλάδα ειδυλλιακά. «Παρουσίασαν όσο σκληρές κι αν ήταν τις πραγματικές της διαστάσεις. Μαζί και το προφίλ του Καποδίστρια, των οπλαρχηγών, όσων γνώρισαν».

Στην έκθεση, που θα ταξιδέψει και σε άλλες πόλεις της Πελοποννήσου, εργάστηκαν οι Ευγενία Δρακοπούλου, Ουρανία Πολυκανδριώτη, Ελένη Γκαδόλου, Γιάννης Σαΐτας, Τάσος Μπέλλας. Την ευθύνη του συντονισμού είχε η διευθύντρια αιεφόρου ανάπτυξης της ΕΛΛΑΚΤΩΡ, Νίκη Σιούτα. Η έκθεση τελεί, δε, υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλου.

ΑΤΖΕΝΤΑ

Σταύρος Ξαρχάκος και Αλκιστις Πρωτοψάλτη, μια μουσική συνάντηση κορυφής.

• **Μια ιδιαίτερη** μουσική συνάντηση είναι η συναυλία του Σταύρου Ξαρχάκου με την Αλκιστή Πρωτοψάλτη, όπου θα ακουστούν τα ωραιότερα τραγούδια του συνθέτη στις ερμηνείες της κορυφιαίας ερμηνεύτριας. Στις 9 μ.μ. Θέατρο Τεχνόπολης, Ηράκλειο.

• **Την έκθεση** σύγχρονης τέχνης «Αστερισμοί στο χώμα» παρουσιάζουν η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων και ο πολιτιστικός οργανισμός NEON στο κτίριο της Αρχαιολογικής Συλλογής Κουφονησίου με έργα 10 καλλιτεχνών. Ανω Κουφονήσι.

• **Στο πλαίσιο** του «Samos Young Artists Festival», που διοργανώνεται από το Ίδρυμα Schwarz σε καλλιτεχνική διεύθυνση Masha Ilyashov και Αλέξη Καραϊσκάκη - Νάστο, παρουσιάζεται το ρεσιτάλ πιάνου «A portrait of a Young Artist», με τον Maxim Lando στο πιάνο. Στις 8.30 μ.μ. Αρχαίο Θέατρο Πυθαγορείου.

• **Η μεγάλη** έκθεση «Νερό και Αρχαιότητες» που διοργανώνεται στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Ολύμπου, περιλαμβάνει τέσσερις επιμέρους εκθέσεις από καλλιτέχνες του Συλλόγου Εικαστικών Τεχνών Βόρειας Ελλάδας, που εργάστηκαν στον αρχαιολογικό χώρο του Δίου. Κέντρο Μεσογειακών Ψηφιδωτών Δίου, Πιερία.

• **«Διεθνές Φεστιβάλ Κλασικής Μουσικής»** για τρεις ημέρες στο πλαίσιο του 4ου Loutraki Festival με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Ορχήστρας Λουτρακίου, της Ορχήστρας Δωματίου του Φεστιβάλ κ.ά. Πνευματικό Κέντρο, Αμφιθέατρο Ποσειδώνια, Λουτράκι.

• **Την ατομική** έκθεση ζωγραφικής «Paper Scissors on the Rocks» της εικαστικού Στέλλας Μελετοπούλου παρουσιάζει η γκαλερί Twos στη Νάουσα της Πάρου με έργα ψηφιδωτού κολάζ. Πάρος.

«Paper Scissors on the Rocks», στη Νάουσα της Πάρου.